

Časopis PRVEJ STAVEBNEJ SPORITEĽNE

DOMa

3
2018

Vydarená
REKONŠTRUKCIA

Farebné
BÝVANIE

Záhrada
NA STENE

Neuveriteľné
bývanie
budúcnosti
Čo nás čaká?

Herečka Zuzana Vačková O mojom osude rozhodlo jedno písmenko

Vysnívala si krásny rodinný dom a dnes je plný detí, zvierat a smiechu. Ako býva obľúbená herečka Zuzana Vačková?

10

BÝVANIE BUDÚCNOSTI

Ako budeme bývať o 5, 10, 20 či viac rokov? Opýtali sme sa renomovaných architektov a priblížime vám ich vízie na to, čo nás čaká v blízkej i vzdialenejšej budúcnosti.

26

HRDÍ NA SVOJ DOM

Obyvatelia bytového domu na Okružnej ulici v Poprade sa s nadšením pustili do jeho rozsiahlej obnovy. Prinieslo im to nielen významnú úsporu na energiách, ale aj špeciálne ocenenie.

28

DOMOV SI NOSÍM VO SVOJOM SRDCI

Cestovateľka Dorota Nvotová sa bez váhania usadila aj so svojou rodinou v záplavovej oblasti neďaleko Dunaja. Prečo chce bývať v záhradnej chatke?

3 Príhovor

4 Aktuálne

6 Čo o nich (ne)viete

Herečka Zuzana Vačková a jej vysnívaný dom

9 Otázky a odpovede

10 Téma

Bývanie budúcnosti

14 Rady a tipy

Čarujte s farbami

16 Na návšteve

Rekonštruované bývanie vďaka PSS v obci Jastrabie Kračany

19 Naše skúsenosti

20 DOMáci záhradkár

Vertikálne záhrady

22 Na návšteve

PSS vynovila byt v Kamennej Porube

25 Nápady a inšpirácie

Handmade vázy

26 Na návšteve

Druhý najlepšie obnovený bytový dom na Slovensku je v Poprade

28 Na návšteve

Herečka a speváčka Dorota Nvotová býva v záhradnej chatke

31 Zabavte sa a vyhrajte

Vážené čitateľky a čitatelia,

na začiatku tohto roka to so stavebným sporením na Slovensku vôbec nevyzeralo ružovo. Navrhovatelia zmien v zákone o stavebnom sporení okrem iného požadovali zrušenie možnosti sporenia pre deti. Pýtali si náhradu spravodlivého vzorca na výpočet výšky štátnej prémie nevyspytateľným hlasovaním poslancov Národnej rady SR. Navrhli tiež otvorenie systému stavebného sporenia, ktorý je bezpečný a spoľahlivý práve preto, že už 25 rokov funguje ako uzatvorený podľa striktne stanovených pravidiel.

Našťastie, vďaka rozhodnutiu vlády SR, by sa nič z toho nemalo stať realitou. Je to výsledkom intenzívnych rokovaní a tiež porozumenia zo strany štátnych úradníkov venujúcich sa otázkam bytovej politiky a podpory bývania. Napokon došlo ku kompromisnej dohode, ktorá síce od začiatku nasledujúceho roka prinesie do stavebného sporenia niekoľko novinek, tie však nebudú až také dramatické, ako sa pôvodne očakávalo.

Rodičia budú môcť aj naďalej sporiť svojim deťom na ich prvé vlastné bývanie a výška štátnej prémie sa naďalej bude vypočítavať podľa vzorca odvodeného od hodnoty štátnych dlhopisov. Áno, pripúšťam, štát v budúcom roku už neplánuje poskytovať štátnu prémii klientom splácajúcim medziúver ani sporiteľom s vyššími príjmami a na získanie maximálnej štátnej prémie bude asi potrebné nasporiť viac, ako v súčasnosti.

Tu je potrebné uvedomiť si, že žiadna zo zmien sa neudeje z vôle PSS alebo inej stavebnej sporiteľne. Úpravy vyplynú zo zmeny priorít štátu v oblasti podpory bývania. My sme totiž aj naďalej presvedčení, že systém stavebného sporenia v jeho súčasnej podobe je stále adresný, spravodlivý a efektívny, a že realizácia navrhovaných úprav v ňom nie je nevyhnutná.

V ďalších mesiacoch, v ktorých nás čaká schvaľovací proces vládneho návrhu zákona o stavebnom sporení v Národnej rade SR, urobíme všetko pre to, aby stavebné sporenie – teda sporenie aj úvery – zostali pre vás zaujímavé a výhodné aj naďalej. Aby ste nemuseli hľadať alternatívy, ale aby pre vás stále predstavovali prvú voľbu.

Ing. Imrich Béreš
Predseda predstavenstva PSS

Bývanie riešate so úver s rozumom

Povedzme si na rovinu – mať strechu nad hlavou, najlepšie vlastnú, je nevyhnutnosťou. Pri výbere nového alebo úprave už existujúceho bývania berieme do úvahy predovšetkým naše potreby a tiež možnosti. Často zohľadňujeme aj svoje pocity. Veď bez dobrého pocitu z našich rozhodnutí by to jednoducho nešlo.

Pri výbere najvhodnejšieho spôsobu financovania nového alebo rekonštruovaného bývania by však emócie mali ísť bokom. Pozrime sa spoločne na jednu z najvýhodnejších ponúk na trhu čisto pragmaticky.

Úver, na ktorý ste čakali

Ponúk na slovenskom bankovom trhu je viacero. Môžete siahnuť po hypotekárnom úvere, americkej hypotéke, spotrebiteľskom úvere... alebo napríklad po úvere na financovanie bývania zo stavebného sporenia. S aktuálnym úverom od Prvej stavebnej sporiteľne, ktorý nie je potrebné zabezpečiť nehnuteľnosťou, a s mimoriadne priaznivou úrokovou sadzbou, je radosť pustiť sa do akejkoľvek zmeny v bývaní. Takýto úver, ktorý využijete napríklad na obnovu kúpeľne, výmenu kuchynskej linky aj so vstavanými elektrospotrebičmi, či položenie nových podláh a výmenu okien, je vynikajúcim riešením úplne pre každého. Presvedčte sa sami!

srdcom,

8

DÔVODOV PRE ÚVER OD PSS

Úrokovú sadzbu úverov na financovanie bývania, ktoré nie je potrebné zabezpečiť nehnuteľnosťou, sme znížili až o 1 %. U tých najvýhodnejších sa začína už od 3,89 % ročne (viac na str. 32).

Určené sú na kúpu a výstavbu, ale určite aj na rekonštrukciu či obnovu vášho súčasného bývania, prípadne na dofinancovanie hypotekárneho úveru.

Sporiacemu klientovi poskytneme až 50 000 € bez potreby zabezpečenia požičaných prostriedkov nehnuteľnosťou v prospech banky.

Priaznivá úroková sadzba v kombinácii s až 30-ročnou dobou splatnosti znamená, že tento úver si môžu dovoliť aj ľudia s nižším príjmom.

Bez zábezpeky nehnuteľnosťou vám poskytneme viac a na dlhšie obdobie ako iné banky. Navyše, úroková sadzba, v porovnaní s inými spotrebiteľskými úvermi, patrí k najvýhodnejším na trhu.

Pri úvere s rizikovým životným poistením získate zvýhodnenú úrokovú sadzbu. Vďaka poisteniu odbremeníte svojich blízkych od starostí so splácaním úveru.

Úver na financovanie bývania si môžu bezpečne a výhodne dopriať aj ľudia v dôchodkovom veku.

Ak by ste potrebovali viac financií, PSS vám poskytne až do 340 000 €. Tento úver síce budete musieť založiť nehnuteľnosťou, ale jeho úroková sadzba bude ešte výrazne nižšia ako v prípade úveru bez zabezpečenia.

Volajte na
02/58 55 58 55

Príďte na
**www.pss.sk/
kontakty**

Text: Robert Juriš
Foto: isifa/shutterstock

Herečka Zuzana Vačková O mojom osude rozhodlo jedno písmenko

„Milujem vôňu zeme
a mám rada záhradu
– aj divokejšiu. Páči sa
mi, keď je to tu trošku
zarastené, „džungľové“.

Zuzana Vačková (49) sa síce dostala k herectvu omylom, ale nikto nepochybuje o tom, že dnes by nám už na divadelných doskách, aj na televíznej obrazovke, chýbala. Obľúbenú, vždy usmievavú herečku, sme navštívili v jej dome neďaleko Bratislavy, kde našla svoje útočisko a miesto na život ona, jej dve deti aj menší zverinec.

Herečka našla svoj vysnívaný domov na Čiernej Vode neďaleko Bratislavy.

Ako ste si našli svoje vysnívané bývanie?

Nečakane. Keď sa môj brat rozhodol, že si postaví nový rodinný dom neďaleko Bratislavy, tak v jeho okolí bolo ešte veľa voľných pozemkov. Uvažovali sme teda, že by som si mohla niečo kúpiť aj ja a začať stavať spolu s ním. Najprv som váhala, lebo sa mi do takejto náročnej práce vôbec nechcelo púšťať, ale nakoniec som si povedala, že vo dvojici nám to pôjde ľahšie. A postavím si taký dom, aký som vždy chcela.

Bývanie v centre hlavného mesta, alebo dom v okolí Bratislavy? To je večná dilema tých, čo tu pracujú. Prečo ste sa rozhodli pre druhú možnosť?

Výhody rodinného domu boli pre mňa obrovské a nedali sa porovnať s iným bývaním. Už predtým som žila v dome a vedela som, že to nechcem meniť. Keďže ale nie som milionárka, nemohla som si dovoliť kúpiť niečo v centre Bratislavy, na Kolibe či na Palisádach. Rozhodla som sa preto takto a neľutujem. Vyjsť si len tak v pyžamku na terasu, dať si tam kávu – úplne to zbožňujem!

Čo vám dalo pri stavbe vášho vysnívaného bývania najviac zabrať?

Najzložitejšie bolo správne si vybrať. (úsmev) Vybrať si, ako má dom vyzerieť, čo chcem, čo je nevyhnutné a čo je už nad môj rozpočet. Musela som totiž zladať vlastné ekonomické hranice s predstavami. Potom to už išlo rýchlo. Našli sme firmu, ktorá sa do toho pustila a do roka sme bývali.

Dom máte vkusne a príjemne zariadený. Je to váš vlastný rukopis alebo by sme to mohli zaradiť do nejakého dizajnového štýlu?

Nemohli. (smiech) Nemám vyhranený vkus. Páči sa mi, keď je bývanie moderné, praktické a dom úžitkový. Ale prešla som si tým, že som

Zuzana má rada praktické a úžitkové bývanie.

čo o nich (ne)viete

Vačková
miluje relax
na terase
s výhľadom
do záhrady.

Dom dýcha teplom
a pokojom.

Herečka, pedagogička, matka

Kariéru odštartovala vo filme Štefana Uhera († 62) Kosenie jastrabej lúky v roku 1981. Študovala herectvo na VŠMU v Bratislave a jej spolužiakmi boli napríklad Zuzana Mauréry, Henrieta Mičkovícová či Roman Pomajbo. Jej hlas je známy aj z dabingu a diváci si ju obľúbili v seriáloch Panelák či Horná Dolná. Je matkou syna Jakuba a dcéry Marušky.

študovala časopisy o bývaní, obzerala som si katalógy a hľadala som inšpiráciu. Chcela som, aby sa v dome cítili dobre aj deti aj psy. Aby som nemusela na všetkých vykrikovať – Vyzuj sa, lebo urobíte flaky na parketách! Na to pokojne obetujem napríklad aj sedačku. Radšej ju častejšie kúpim novú, ale najmä nech tam máme pokoj a pohodu.

Nielen rodinný dom si vyžaduje údržbu, aj záhrada je náročná na čas. V tej vašej kralujú nádherné popínavé ruže. To vám určite dalo zabráť.

Od malička sme chodili za babičkou na chalupu a pre mňa bolo normálne, že som pomáhala rodičom vytrhávať burinu, okopávať, sadiť a hrabala som sa v zemi. Milujem vôňu zeme a mám rada záhradu – aj divokejšiu. (úsmev) Páči sa mi, keď je to tu trochu zarastené, „džungľové“. Samozrejme, musí to mať nejakú fasádu, ale priznám sa, že je s tým naozaj veľa práce. Moje ruže sú nádherné, keď zakvitnú, ale potom ma čakajú plné vrecia odpadu, ktoré musím vynosiť preč. Ale stojí mi to za to. Veľmi

rada relaxujem na terase s výhľadom na záhradu, na ktorej často hrávame s dcérkou bedminton.

Okrem práce v dome a pri dome je však na vašich pleciach aj starostlivosť o malý „zverinec.“

Máme doma dvoch psíkov, papagája a kocúra, takže je to u nás veselé. Ale všetko, čo mám vo svojom dome, som si tam dobrovoľne priniesla, takže to zvládam s láskou – a s láskou sa o to aj starám.

Užívate si už divadelné prázdniny?

Nie tak celkom. Začali sme skúšať novú divadelnú hru, ktorá by mala mať premiéru v septembri. Napísala ju poľská autorka a v Poľsku je to nesmierny hit. Volá sa – Klimaktérium. No a čo? Zahráme si tam dobrá partia dievčat a budeme si uťahovať zo starnutia a z toho, ako na dámy prichádza prechod.

Je pravda, že ste sa k herectvu dostali úplnou náhodou a nechtiac?

Áno, chcela som sa zapísať na gramatický krúžok a kamarátka mi povedala, že ona na taký chodí. Až po dvoch mesiacoch som zistila, že to nebol gramatický ale dramatický krúžok. Zhodou okolností tam vtedy prišiel pán režisér Štefan Uher, ktorý hľadal „odutú“ puberťáčku do svojho nového filmu. Vybral si mňa, takže jedno písmenko rozhodlo o mojom osude. (úsmev)

A dnes už učíte novú generáciu hercov umelecký prednes a techniku javiskovej reči. Sú medzi nimi také talenty ako v tej vašej?

Určite, pretože talenty sa rodia každý deň. Ale miera úspechu je priamo úmerná odhodlaniu úspech dosiahnuť. Musím povedať, že nie všetci moji študenti majú odhodlanie urobiť všetko, aby boli úspešní. Čakajú, že im úspech padne z neba, ale takých šťastlivcov nie je až tak veľa. Kto chce byť úspešný, musí na sebe makať.

Text: Miroslava Juričková

Foto: Miro Pochyba

Vy sa pýtate... ... my odpovedáme

NA VAŠE OTÁZKY ODPOVEDÁ

Mgr. Andrej Vida

vedúci odboru
manažment produktu
Prvej stavebnej sporiteľne

Postupné financovanie výstavby

Sme novomanželia a plánujeme si postaviť rodinný domček v hodnote približne 120 000 €. Počula som o postupnom financovaní výstavby. Prosím o objasnenie.

M. Nová, Lehnice

Ide o možnosť ako získať úver na výstavbu rodinného domu, jeho rekonštrukciu, nadstavbu či prístavbu. Hlavnou výhodou postupného financovania je, že záložným objektom je nehnuteľnosť, ktorú staviate alebo modernizujete. Úver môžete čerpať už pred začiatkom výstavby a ako manželia až do výšky 340 000 €. Navyše pri posudzovaní zabezpečenia akceptujeme budúcu hodnotu nehnuteľnosti a nezohľadňujeme jej geografickú polohu, čo je výhoda najmä v prípade menších miest a obcí. Peniaze vám uvoľníme postupne počas prebiehajúcej výstavby domu a splnení podmienok vo výške 50 %, 30 % a 20 % z úveru.

Pre podrobnejšie informácie sa, prosím, obráťte na niektorého z našich obchodných zástupcov, ktorý vám celý proces rád vysvetlí a pomôže s jeho realizáciou. Viac informácií nájdete na stranách 16-18.

Sporenie pre deti a rekonštrukcia bytu

Po babke som zdedila starší byt, ktorý však potrebuje rekonštrukciu. Rodičia mi ako dieťaťu uzatvorili zmluvu o stavebnom sporení. Je možné z týchto peňazí rekonštrukciu financovať?

M. Valalová, Poprad

Oceňujem prístup rodičov, ktorí vám uzatvorením zmluvy o stavebnom sporení pripravili nielen finančnú podporu, ale aj lepšie podmienky pre získanie úveru v dospelosti. Ideálnym riešením na modernizáciu alebo prestavbu je náš úver bez založenia nehnuteľnosti, ktorý poskytujeme až do výšky 50 000 €. A ako som už spomenul, vďaka vášmu stavebnému sporeniu ho môžete teraz získať za veľmi výhodných podmienok. Vybavíte ho jednoducho a bez zbytočného papierovania. Splatnosť úveru si môžete rozložiť až na 30 rokov, čo sa premietne do nižších mesačných splátok. Ďalšie informácie o úvere získate v kanceláriách obchodných zástupcov PSS alebo na telefónnom čísle 02/58 55 58 55.

Bazén

S manželom sme sa rozhodli v lete vybudovať na záhrade pre naše vnúčatá bazén. Sporíme si u vás už takmer 5 rokov. Je možné peniaze využiť aj na tento účel?

manželia S., Prešov

Stavebné sporenie je účelové a jeho cieľom je nasporiť si finančné prostriedky na kúpu, výstavbu alebo rekonštrukciu bývania. Na výstavbu bazénu môže byť použité vtedy, pokiaľ by ste bazén stavali súčasne s domom alebo po 6 rokoch sporenia, kedy môžete nasporené prostriedky využiť na čokoľvek a bez dokladovania účelu. Na financovanie vášho zámeru by som odporúčal náš spotrebiteľský úver na zariadenie domácnosti. Jeho výhodou je, že nemusíte dokladovať bločkami alebo faktúrami, že ste ho použili na výstavbu bazénu. Požičiame vám až 7 000 €. Úrokovú sadzbu máte garantovanú počas celej doby, nepotrebuje ručiteľa a úver môžete splatiť kedykoľvek a bez poplatku.

Napište nám

Máte aj vy otázku súvisiacu so stavebným sporením v Prvej stavebnej sporiteľni? Radi vám odpovieme, stačí sa spýtať.

Svoje otázky posielajte:

>> e-mailom na adresu doma@pss.sk

>> alebo poštou na adresu

Prvá stavebná sporiteľňa (časopis DOMa),
Bajkalská 30, P. O. Box 48,
829 48 Bratislava

Bývanie budúcnosti

Aké bývanie nás čaká o 5, 10, 20 či viac rokov? Ekologické, pohodlné, úsporné, moderné, malé či veľké? Vytlačia nám dom z 3D tlačiarne, alebo si postavíme taký, ktorý bude vyrábať vlastnú energiu? Budeme bývať v malých ekokapsuliach alebo radšej v ekopanelákoch? V komunite či na samote v lese? Na to, ako budeme bývať v nablížšej, ale i tej vzdialenejšej budúcnosti, aké materiály, technológie či smart riešenia budeme používať, sme sa opýtali niekoľkých architektov. Položili sme im tieto otázky:

- 1 Aké štýly bývania budú udávať trend?
- 2 Aké materiály budeme v interiéroch používať?
- 3 Aké zmeny v dizajne nás čakajú?
- 4 Aké zmeny v technológiách a smart riešeniach môžeme očakávať?

MICHAL ONDREJČO

www.michal-ondrejco.sk

„Pri svojej tvorbe vidím, že ľudia dnes upúšťajú od požiadavky mať veľké byty či domy. Do popredia sa dostáva menšie, no variabilnejšie bývanie. Nielen médiami už niekoľko rokov rezonujú témy alternatívneho, energeticky nezávislého bývania vo forme mobilných buniek minimálnych rozmerov. Nemyslím si, že sa tento spôsob rozšíri. Ľudia síce budú bývať v menšom, no vo variabilnom priestore, ktorý bude založený na pohyblivých stenách, meniteľnej dispozícii, využívajúcej pohyblivý mobiliár. Súčasné tendencie naznačujú, že postupne bude verejný život pre ľudí rovnako (ak nie viac) dôležitý ako súkromný. Očakávam, že tak, ako sa

plocha našich obydľí bude znižovať, tak plocha spoločných priestorov pre spoločenstvá vlastníkov bytových domov či rôznych komunít sa bude postupne, naopak, zväčšovať. Spoločné nádvoria, záhrady či zelené terasy, komunitné záhrady so zeleninou, ihriská na strechách sa stanú plnohodnotnou súčasťou bývania. Myslím si, že „eko rozmer“ života sa nepretaví len v tom, že ľudia eliminujú používanie plastov, ale rozšíri sa využívanie smart systémov, a to nielen vo väčších developerských súboroch. Keďže pracujem s mnohými zahraničnými nábytkárskymi spoločnosťami, vidím, akým smerom sa uberá tamojšia výroba. Postupne sa prechádza od globalizovanej produkcie založenej na neekologickej výrobe na opačných stranách zemegule, a tým pádom i neekologickej doprave a vysokému odpadu pri samotnej kompletizácii produktu, k miestnej produkcii, ktorá využíva domáce zdroje a eliminuje ekologickú záťaž. Na základe toho predpokladám, že aj u nás sa viac rozšíri miestna produkcia, ktorá je momentálne vo všetkých ohľadoch v menšine. Pre ľudí už nebude dôležitá nízka cena, ale kvalita celého produktu a jeho minimálny dopad na životné prostredie.“

RUDOLF LESŇÁK

www.rules.sk

„Myslím si, že trh zasiahne zdieľaná ekonomika, v krajom prípade by to znamenalo, že začneme prerábať garáže na byty, pretože tie ostanú prázdne, keďže automobily budú zdieľané. Ak by sme dospeli ešte ďalej, možno by sa mohli vrátiť nájomné byty, aby ľudia začali investovať viac do seba, ako do nehnuteľností, ktorými sa na celý život zadĺžia. Z môjho pohľadu by to znamenalo lepšiu flexibilitu a kvalitu života, pretože človek by mohol robiť výber podľa aktuálnych potrieb a možností, a nie s ohľadom na nekonečno rokov dopredu, ako je to dnes...“

Za posledných 40 rokov priemerná obývatelná rozloha bytu na osobu narástla o 100 percent. Trendom je napriek tomu zmenšovanie domácností.

1

Súčasnoscť ukazuje zaujímavý trend návratu do minulosti. V prvom rade je to využívanie etno a ľudových prvkov, v druhom rade je to akýsi návrat k retro dizajnu. Samozrejme, všetko je poznačené aj súčasnosťou. Za posledné roky sme sa posunuli od hightech štýlu, cez prísne retro či romantiku až po škandinávské tendencie s dominanciou bielej farby a dreva. Rozdiely medzi jednotlivými štýlmi boli citelné. To, čo bolo často pretláčané architektmi či dizajnérmi, bolo vo výraznom protiklade k tomu, čo reálne ľudia chceli. Tohtoročný veľtrh nábytku a dizajnu v Miláne Salone del Mobile ukázal, ako sa hranice stierajú. Postupne sa do popredia dostáva viac výraznejších farieb a vzorov, presne ako to bolo v talianskom dizajne šesťdesiatych rokov. Pastelovú mäkkosť Škandinávie dopĺňajú o výraznejšie prvky,

vzory a farebné tóny. Dizajnéri znova využívajú tlmené odtiene medenej a zlatej. Zeleň sa stáva nie doplnkom, ale silným vedúcim prvkom v tvorbe nielen exteriérov, ale aj interiérov. Zároveň však cítiť, ako dizajnéri a architekti čím ďalej, tým viac siahajú po osvedčených miestnych tradíciách a v inovovaných formách ich aplikujú do súčasnej podoby.

2

- Do popredia sa znova dostáva kov, odtiene zlatej a medenej farby.
- Drevo bude aj naďalej trendy.
- Odkláňa sa od syntetických materiálov a prikláňa k prírodným.
- Ďalším trendom je používanie recyklovaných a recyklovateľných materiálov.

3

Neraz sa hovorí, že interiér má životnosť maximálne 10 rokov. Samozrejme, dobrý dizajn a architektúra by nemali byť vecou trendov a mali by mať nadčasový charakter. Nie vždy sa to však podarí. Dizajn a architektonická tvorba preto v súčasnosti riešia otázku vytvorenia maximálne flexibilného prostredia. Znamená to, že sa vytvorí jeden funkčný, po všetkých stránkach (od ergonomických až po fyzikálne vlastnosti prostredia) vyhovujúci interiér. Takýto priestor umožní s minimálnymi zmenami jeho fungovanie aj na viac ako 10 rokov.

4

Technológie a smart riešenia sa asi najviac prejavujú v časti menej známej pre bežného človeka a známejšej pre nás, ľudí „z fachu“. Nové technológie umožňujú komplexný návrh budov tak, že si vieme objekt predstaviť

nielen v dvoch, ale dokonca v troch dimenziách. Nehovorím pri tom o vizualizáciách, ale o komplexnom konštrukčnom návrhu so všetkými technológiami. Tieto novinky už zasahujú aj do bežného života. Do smartfónov si vieme stiahnuť aplikácie, ktoré cez kameru mobilu vedia zmerať priestor a umožňujú nám 3D navrhovanie s konkrétnymi nábytkovými prvkami v priestore, ktorý si nafilmujeme. Inteligentné systémy budov, ktoré vieme spustiť na diaľku cez aplikáciu či sms a vieme tak prísť do vyhriatej a vyvetranej chaty, sú už známou vecou. Teší ma, ako systémy tienia či klimatizácie dokážu samé rozpoznať, že naše aktuálne manuálne nastavenie nie je ideálne a bude viesť napríklad k vyšším energetickým nákladom. Systém po tejto analýze dokáže zaslať užívateľom správu či jednoduché bliknutie, aby zmenili jeho nastavenie do iného režimu.

Slovenská firma Nice Architects vybudovala „ekokapsulu“ v tvare vajčka, ktorá funguje výhradne na solárnej a veternej energii, čo umožňuje jeho obyvateľom žiť – doslovne aj obrazne, mimo elektrickej siete.

V blízkej budúcnosti budú hrať prím požiadavky na energetickú úspornosť domov.

KRISTÍNA PORŽOLTOVÁ

www.kivvi.sk

„Kvôli našej budúcnosti dúfam, že sa nájde spôsob, ako minimalizovať odpad, ako využiť plasty, zazeleniť čím väčšie plochy na planéte. Zároveň si želim návrat k prírode. Som zástanca udržateľnosti, preto by som chcela vidieť budúcnosť najmä zelenú. Absolútnym vzorom v prístupe k dizajnu aj ekológii sú pre mňa škandinávské krajiny. Bola by som šťastná, keby sa naša budúcnosť posúvala týmto smerom.“

1

V súčasnosti prevládajú prirodzené a svetlé materiály v kontraste s jemnými akcentmi v odtieňoch sivej farby. Je to základ, ktorý je nadčasový. Často používame farby podľa preferencie klienta, nie podľa modernosti. Závisí však aj od orientácie bytu a od toho, či niekto uprednostňuje útulnosť podporenú tmavšími farbami, alebo rozjasnený, slnkom zaliaty priestor. Keďže čistý a jednoduchý škandinávsky dizajn je tu odjakživa, myslím si, že toto je stálica, ktorá naďalej pretrvá rovnako, ako aj jemný, subtilný a elegantný štýl talianskeho minimalizmu. Bolo by príjemné smerovať k ekologickosti a minimalizmu. Uvedomiť si, že kvalitný materiál pretrvá a je šetrnejší aj k životnému prostrediu. Vnímam, že čím ďalej, tým viac prichádza pocit uvedomenia si aj tejto zložky bývania.

2

- Prírodné materiály ako drevo, kov, kameň sú stálicami. V reálnej podobe sú drahšie, existuje však veľa náhrad, ktoré realisticky napodobňujú štruktúru a dokonca aj reliéf dreva.
- Udržateľnosť je a bude témou aj ďalšie roky.

3

Keďže tvorba dizajnu interiéru je svojim spôsobom umenie, ako je napríklad maľba, a zároveň pocitová záležitosť tvorená na základe vstupov majiteľa, jeho reálnych potrieb a životných návykov, je ťažké definovať budúce zmeny. Momentálne prevláda túžba všetko zbytočné schovať, aby sa minimalizovalo upratovanie. S ľahkou a pohodlnou údržbou interiéru súvisí aj smerovanie k automatizácii. Technológie nám uľahčujú život. Vysáva za nás vysávač na diaľku, kým sme v práci. Aj štart práčky si nastavíme cez smartfón. Vyťaženosť a zaneprázdnenosť

nás núti vymýšľať všetko pre to, aby sme ušetrili čas a prežili ho inak, kvalitnejšie, ako upratovaním. Dopyt je po bezúdržbových materiáloch, vzdušných priestoroch, kde sú domyselne ukryté úložné miesta, aby človek nestrávil celý víkend upratovaním.

4

Technológie sa vkradli do nášho života bez toho, aby sme si to stihli uvedomiť. Na mnohé sme si tak zvykli, že ich považujeme za bežný životný štandard. Telefón je našou predĺženou rukou, cez ktorý ovládame TV, svetlo, teplotu a rôzne domáce spotrebiče. Vieme si na diaľku skontrolovať, či sme nezabudli zažaté svetlo a vypnúť ho, čím šetríme aj energiu. Ovládaním spotrebičov cez smartfón zase vieme využiť ekonomickú tarifu energie najmä pri domoch. Sme vo fáze klimatických zmien a každým rokom je teplejšie. Verím, že budúce novostavby budú uprednostňovať zdravšie chladenie, vo forme chladených stropov, pred klimatizáciami.

MARTIN DONOVAL

www.archilab.sk

„Päť rokov je v stavebníctve krátke obdobie na výraznejšie zmeny, tie sa dajú očakávať s výhľadom na desať až dvadsať rokov dopredu, prípadne i viac. Významnou témou súčasnosti, no hlavne budúcnosti, sa však stáva úspora energie. Za posledných dvadsať až tridsať rokov sa hľadajú spôsoby, ako energeticky zefektívniť budovy. Odpoveďou na tieto snahy sú energeticky pasívne domy – teda precíznejšie vyhotovené, úspornejšie a v neposlednom rade aj zdravšie na bývanie.“

1

Som presvedčený, že výber štýlu ovplyvňuje niekoľko základných faktorov. Jedným z nich sú dostupné technológie, ktoré udávajú technické možnosti. Tie uľahčujú náš každodenný život, ale do veľkej miery určujú správanie užívateľov a teda aj trend, ktorým sa uberajú. Druhým faktorom je všeobecné uvažovanie spoločnosti a jednotlivcov, aké hodnoty si v danej dobe osvoja. V súčasnej dobe idú technologické možnosti míľovými krokmi vpred, no zároveň veľa ľudí začína pociťovať tlak ekologickej stránky konzumného života. Je teda pravdepodobné, že práve kombinácia týchto dvoch kľúčových faktorov a schopnosť ich prepojenia a implementovania do každodenného života bude zohrávať významný podiel aj na tvorbe charakteru interiérov.

2

- Budú sa čoraz viac hľadať materiály s minimálnym dopadom na životné

prostredie a zároveň zdravšie a prospešnejšie pre vnútornú mikroklimu.

- Ak by sme išli ešte ďalej do budúcnosti, som presvedčený, že budeme používať materiály, ktoré budú natoľko pokročilé, že nebudeme potrebovať samostatné kúrenie, chladenie, klimatizáciu a podobne.
- Fasády budú fungovať ako poloautonómne membrány, ktoré budú dýchať a filtrovať vzduch, budú schopné vytvárať teplo alebo naopak, ochladzovať vnútornú klímu. A čo je dôležité, budú schopné rozložiť sa voľne v prírode, prípadne 100 % recyklovať.

3

Stále viac v spoločnosti rezonuje schopnosť znovu využívať odpadové produkty a tento trend bude, zdá sa, narastať. Pri návrhu produktov z recyklovaných materiálov je výsledný dizajn značne determinovaný práve použitím vstupnej suroviny, z ktorej je vyrobený. Bude záležať

najmä na kreativite dizajnérov, ako sa s touto skutočnosťou vysporiadajú.

4

Ako som spomínal, technológie napredujú míľovými krokmi. Tabu už nie je ani umelá inteligencia, či 3D tlačiarne na stavbu domov. Za pár desiatok rokov budú takéto technické možnosti bežne dostupné, bude zaujímavé sledovať ich postupný progres. Už dnes sa používa mnoho sofistikovaných zariadení na dosiahnutie smart riešení v oblasti bývania a ich použitie neustále rastie. Ďalším krokom je umelá inteligencia alebo AI, ktorá zjednoduší ovládanie a zvýši komfort. Odhadujem, že časom sa samotné technológie stanú integrovanou súčasťou konštrukcií a materiálov, ktoré budú fungovať podobne ako živý organizmus. Ale na to si zrejme počkáme ešte niekoľko desaťročí.

Pripravila: Katarína Barošová
Foto: archív firiem, isifa/shutterstock

Najštylovejší časopis o bývaní

nájdete v predajniach tlače len za 1,63 €!

poradca s dobrým vkusom

www.mojdom.sk

Farebné bývanie

Ak túžite po zmene vo svojej domácnosti, ale do búrania priečok sa vám nechce, skúste sa pohrať s farbami. Je dokázané, že ovplyvňujú ľudskú psychiku, preto vyberajte nielen podľa najnovších trendov, ale najmä podľa svojho vkusu a potrieb.

Pastelové alebo neutrálne, teplé alebo studené, sýte alebo jemné? Farby v interiéri sú niekedy väčšou dilemou, ako sa na prvý pohľad môže zdať. Skôr ako sa pustíte do zariaďovania svojho interiéru, popremýšľajte o tom, ako na vás pôsobia, aké pocity vo vás zanechávajú. Farebnosť v interiéroch môžeme rozdeliť do niekoľkých skupín.

V prvej tvorí základ čistá biela farba na všetkých stenách a vyhrať sa môžete s farebnými textíliami a doplnkami. Takáto minimalistická farebnosť je momentálne trendom a jej výhodou je to, že vďaka doplnkom môžete priestor pomerne jednoducho a často pretvárať, keďže základ je absolútne neutrálny. Ak sa vám zdá toto riešenie trochu chladné či sterilné, nič nepokazíte svetlými a pastelovými farbami stien.

Vanilková, slonová kosť, piesková, sivá či mentolová, ale i púdrová ružová a marhuľová mu dodajú pocit domácej pohody a tepla. Ak máte radi závan originality aj v bývaní, drámu do priestoru vnesiete pomocou tmavých tónov, ako sú čierna, antracitová a tmavomodrá. Tu však pozor, úplne postačí jedna dominantná stena v tmavom odtieni, aby priestor nepôsobil ponuro. V každom prípade však platí, že ide o vaše obytné priestory, preto sa nesnažte za každú cenu ohúriť hostí a zvolte to, čo sa páči vám. Len vtedy sa budete doma cítiť naozaj príjemne.

Aj jednoduchou zmenou farebnosti môžete dramaticky zmeniť náladu celej miestnosti.

Farby na nás pôsobia najviac na veľkých plochách – na stenách. Ladiť steny do rôznych farieb je v súčasnej dobe veľkým hitom.

Nemusíte sa obmedzovať len na farebnosť stien, farebnú pestrosť v interiéri možno docieľiť tiež vhodne doladenými doplnkami či nábytkom.

Sýte odtiene sa budú vynímať na solitérnych kúskoch alebo na stene, ktorá má pôsobiť ako dramatický akcent.

Spálňa je najmä miestom pre odpočinok, nemali by v nej preto dominovať výrazné a krikľavé farby. Najvhodnejšie sú modrá, zelená a ružová.

Ladenie tón v tóne nikdy nevyjde z módy. Najmä v prírodných odtieňoch má nadčasový charakter.

Základné významy farieb

červená	vzrušujúca, energická, prudká až náruživá, evokuje teplo, dobrodružstvo
oranžová	evokuje kreativitu, veselosť, hravosť, stabilitu, istotu, teplo
žltá	optimistická, pôsobí veselo a otvorene, povzbudzuje, stimuluje intelekt
zelená	upokojuje a chráni, vyvoláva pocit bezpečia a stability, podporuje kreativitu
modrá	farba intelektu, mieru a rozjímania, znamená pokoj, dôveru, upokojuje myseľ
fialová	symbolizuje tajomnosť, zmysel pre duchovné záležitosti
ružová	farba nehy, jemnosti a oddanosti
hnedá	spojená s predstavou istoty a poriadku, domova, vyjadruje spoľahlivosť
čierna	neutrálna farba, vo väčšom množstve evokuje smútok
biela	neutrálna farba, zvyšuje účinky ostatných farieb spektra, spojená s predstavou čistoty a oslobodenia

Čarovanie s priestorom

Veľké plochy majú mať neutrálnu farebnosť a steny majú mať svetlejší odtieň ako podlaha. Výrazné farby sú vhodné na menšie doplnky a nábytok, ako je posteľ, pohovka, kreslo, stoličky či jedálenský stôl. Tmavé farby uberajú priestoru svetlo a opticky ho zmenšujú. Prírodné odtiene sú upokojujúce a dlhodobo pôsobia pozitívne na psychiku človeka. Miestnosť zariadená len v dvoch či troch farbách bude pôsobiť elegantnejšie, ako keď bude príliš pestrá. Biela opticky zväčší priestor a dobre odráža svetlo. Voľte ju v malých priestoroch a malometrážnych bytoch. Oranžová a žltá osviežujú a rozširujú priestor. Hodia sa do tmavších miestností, kde nie je veľa prirodzeného svetla. Zelená je vhodná do študovne a červenú použite iba na časť steny alebo doplnky. Modrá pôsobí relaxačne, najmä v kúpeľni.

Pripravila: Katarína Barošová
Foto: archív firiem

Kráľovstvo s dvomi trónmi

Možno si kladiete otázku, prečo vám prinášame príbeh zatiaľ nedostavaného domu? Zvyčajne totiž píšeme o spokojných klientoch, ktorí bývajú v krásnych nových alebo vynovených stavbách, pričom tento nevelký domček čaká ešte niekoľko týždňov intenzívnych stavebných prác a následného zariadenia.

Dôvod je jednoduchý. Manželia z južného Slovenska si svoje nové bývanie mohli dopriať len vďaka špeciálnemu spôsobu financovania od Prvej stavebnej sporiteľne. A vy, ak by ste sa nimi chceli inšpirovať, máte najvyšší čas konať, aby ste stavbu svojho nového rodinného domu stihli začať ešte v tomto roku.

Na začiatku bol internet

Na online zoznamke sa dali dohromady dvaja mladí ľudia. Keďže si od prvej chvíle „sadli“, pustili sa do plánovania spoločnej budúcnosti. Obaja si uzatvorili stavebné sporenie a začali sporiť. O svojom budúcom bývaní mali síce len hmlisté predstavy, ale určite vedeli, že nasporené a zhodnotené peniaze sa im raz zídu. Časom prišli na to, že chcú žiť v rodinnom dome, ďalej od mestského zhonu a zároveň blízko svojim rodičom. Vhodný stavebný pozemok napokon našli neďaleko Dunajskej Stredy v obci Jastrabie Kračany.

1

2

Čo je problém a čo nie?

„Nie je tu krčma ani obchod. Kanalizácia ani vodovod. Dokonca ani kostol tu nemáme. Keď chcem ísť nakúpiť, musím vysadnúť na bicykel a previezť sa do susednej dediny. Trocha pohybu mi predsa nezaškodí,“ vysvetľuje domáca pani Kristína Kissová s tým, že nič zo spomenutého nepovažuje za problém. Vážnou prekážkou však bolo, že žiadna banka im na výstavbu rodinného domu nechcela požičať. „Boli sme hádam všade a v každej banke nás odbili nejakou inou výhovorkou. V jednej prekážalo, že mám vyšší príjem ako môj partner, v druhej, že nie sme zobratí, v tretej ich trápilo, čo ak pôjdem na materskú, vo štvrté, čo bude, keď sa rozídeme... Akurát v Prvej stavebnej sporiteľni povedali, dobre, skúsime niečo vymyslieť,“ pokračuje K. Kissová.

Postupne, krok za krokom

A veru aj vymysleli. Produkt sa nazýva postupné financovanie. Z partnerov sa stali manželia, spojili svoje stavebné sporenia a dostali úver. Založili ho stavebným pozemkom a rodinným domom, ktorý plánovali stavať, a banka im uvoľnila potrebné financie. Vždy, keď zdokladovali časť stavebných prác, dostali ďalšie prostriedky. Momentálne čakajú na štvrtú poslednú finančnú injekciu určenú na dokončenie stavby.

1 Srdcom domu je otvorená a veľkými oknami presvetlená „kuchyňo-obývačka“. Jej dominantou je neprehliadnuteľná hnedo-biela kuchynská linka.

2 Kúpeľňa pôsobí decentne a nachádza sa v nej nielen vaňa ale aj sprchový kút a dve elegantné umývadlá.

3 V dome nechýbajú dve toalety. Hnedo-béžová pánska a bielo-červená dámska.

3

V PSS im ponúkli tzv. postupné financovanie. Z partnerov sa stali manželia, spojili svoje stavebné sporenia a dostali úver. Založili ho stavebným pozemkom a rodinným domom, ktorý plánovali stavať, a banka im postupne začala uvoľňovať financie.

„Nebyť PSS, asi by sme ešte mnoho rokov bývali u rodičov bez šance na zmenu. Vďaka vašej banke teraz máme bungalov so 130 metrami štvorcovými úžitkovej plochy a 30-metrovou terasou. Navrhol nám ho architekt, ale presne podľa našich pokynov,“ rozpráva K. Kissová.

Páni naľavo, dámy napravo

Srdcom domu je otvorená a veľkými oknami presvetlená „kuchyňa-obývačka“. Jej dominantou je hnedo-biela kuchynská linka v tvare neúplného U. Onedlho k nej pribudne jedáľenský stôl a sedačka s príslušným zariadením. Samozrejmosťou je mladomanželská spálňa, dve izby, ktoré raz dostanú prívlastok „detské“ a jedna technická miestnosť. Kúpeľňa je obložená nenápadne hnedým keramickým obkladom a nachádza sa v nej nielen vaňa ale aj sprchový kút a dve umývadlá. Akoby zámerne sme si na koniec nechali informáciu o dvoch samostatných toaletách. Jedna je umiestnená bližšie k vchodovým dverám a zdobia ju veselé farby, druhá sa nachádza pri kúpeľni a je skôr strohá, akoby pánska. Také bolo želanie majiteľov domu.

pozemku, neskôr príde na rad príprava záhradky a možno aj osadenie malého bazénu. Ale to je už hudba budúcnosti. Teraz je podstatné, aby „dozariadili“ interiéry a nasťahovali sa do novotou voňajúceho domu. Veľa šťastia!

Text: Robert Juriš
Foto: Miro Pochyba

Hlavne nekopať príliš hlboko

„Keďže nie sme napojení na kanalizáciu, „zábavné“ bolo, keď sme sa pustili do kopania žumpy. Už v hĺbke 1,5 metra sme narazili na spodnú vodu. Akoby aj nie, veď žijeme na Žitnom ostrove! Táto skutočnosť sa naopak ako výhoda prejavila pri kopaní studne. Bez vlastnej studne je tu život skrátka nemožný,“ pokračuje. Našťastie, tieto problémy sú už vyriešené. Ostáva im však dokončiť úpravy hlavne v okolí domu. Chýba plot, garáž, zarovnanie

ANNA ĎUNGELOVÁ

Obchodná zástupkyňa PSS, Šamorín:

„Klienti sa ku mne dostali cez krstného otca pani Kissovej, ktorému som pomohla vybaviť úver na rekonštrukciu bytu. Poradil im, vyskúšali a neobanovali. Prípád to nebol jednoduchý. Napokon sme sa rozhodli pre postupné financovanie a PSS im na základe založenia rozostavaného rodinného domu, bločkov a faktúr uvoľnila prostriedky na jeho dokončenie. Hovorí sa, že radosť je nákazlivá, pretože z výsledku sa teraz úprimne tešíme úplne všetci.“

Základom úspešnej práce je poznať produkt, ktorý predávame

Takmer dvadsať rokov pracuje pre Prvú stavebnú sporiteľňu a práca je pre ňu už dlho aj veľkou záľubou. A aj keď finančná situácia obyvateľov východného Slovenska je často komplikovanejšia ako v iných regiónoch, je hrdá na svoj tím, ktorý pomáha klientom zo všetkých síl. Beáta Bezegová z Humenného tvrdí, že jej práca – to nie sú len čísla a papiere. Je to oveľa viac!

Beáta Bezegová, ktorá na budúci rok oslávi svoje dvadsaťročné pôsobenie v Prvej stavebnej sporiteľni vraví, že aby človek žil plnohodnotný život, musí mať radosť nielen z práce. „Je dôležité nastoliť rovnováhu medzi pracovným nasadením a relaxom. Je jedno, či v kruhu rodiny, alebo nejakou záľubou. Musíme sa jednoducho snažiť nevyhorieť.“ Jej sa to podľa vlastných slov darí, inak by pre PSS určite nepracovala tak dlho. „Pomáhať ľuďom lepšie bývať, to ma naozaj chytilo za srdce. Je to niečo, čo ma ako obchodníčku napínalo,“ usmieva sa. „Niekedy však moja práca nie je len o číslach a o papierovaní. Ľudia sa potrebujú vyzorávať zo svojich problémov, usmieriť, či „nabudiť.“ A teraz nehovorím len o našich klientoch, ale aj o mojich kolegoch, keďže pracujem na manažérskej pozícii,“ tvrdí. „Baví ma, keď môžem niekomu pomôcť s lepším a krajším bývaním, či dobre poradiť. Predaj je o emóciách a snažím sa to vysvetliť aj kolegom. Ak sa pri nás klient cíti príjemne – je to polovica úspechu. Tá druhá je poznať produkt, aby sme vedeli, čo klientovi ponúknuť.“

Čo očakávajú klienti?

Začínala v PSS-ke v januári 1999 ako tzv. realizačná asistentka. „O pár mesiacov som nastúpila na post obchodnej zástupkyne, neskôr som pracovala ako oblasťná vedúca vo Vranove nad Topľou. O pár rokov som

prijala ponuku pracovať ako územná riaditeľka v meste Humenné,“ prezradila nám s tým, že východné Slovensko je v oblasti bankovníctva a poisťovníctva veľmi špecifické. „Ľudia tu očakávajú najmä dostupnosť úverov. Na východe je totiž problém s výškou príjmu a úvery sú potom často „nepriechnuté.“ Vždy ale hovorím, že aj keď je tu nedostatok pracovných príležitostí, naši ľudia vynakladajú maximálne úsilie na to, aby klientom pomohli. Som na nich naozaj hrdá a som presvedčená, že základom úspešnej práce je poznať produkt, byť empatický a to ostatné už príde samo!“ tvrdí s úsmevom. Je presvedčená, že spoločnou prácou tímu sa dokážu ľuďom v okolí postarať o mnohé pozitívne zmeny v ich bývaní. „Ješ, obliekať sa a bývať potrebuje predsa každý. A ak práve my dokážeme klientovi pomôcť aspoň s krajším, či

„Ak sa klientovi postaráme o krajšie bývanie, potom robíme niečo pre to, aby sa nám na Slovensku žilo o niečo lepšie!“

s energeticky menej náročným bývaním, potom robíme niečo pre to, aby sa nám na našom malom Slovensku žilo všetkým o niečo lepšie,“ hovorí.

Optimizmom nič nepokazíš

Beátu Bezegovú si klienti aj kolegovia obľúbili najmä pre jej stály úsmev na tvári a nevyliciteľný optimizmus. „Inak sa to ani nedá. Len ťažko niekto niečo kúpi od smutného alebo depresívneho človeka. Dobrý obchodný zástupca musí byť vždy dobre naladený, musí rozumieť tomu, čo predáva a ako vybrať klientovi to najlepšie. Je dôležité nájsť aj správny spôsob komunikácie,“ zamyslela sa s tým, že predaj funguje najmä cez emócie. „Tak, ako sa klient musí cítiť v pohode, to isté platí aj o nás. Naša práca nie je ľahká a podmienky nie sú vždy jednoduché, ale verím, že to spolu zvládneme!“

Nevestu našla v PSS-ke

Ona aj jej kolegovia majú veľkú radosť zo spätnej väzby od klientov. „Ak je klient spokojný a hovorí o nás aj iným, potom je to pre nás tá najlepšia odmena. A ak niekto povie, že býva lepšie a krajšie vďaka PSS-ke, tak všetci vieme, že naša práca má zmysel,“ tvrdí B. Bezegová, ktorá žije svojou prácou aj v súkromnom živote. „Minulý rok som ženiла syna a vzal si obchodnú zástupkyňu z PSS-ky, dcéru našej obchodnej zástupkyne,“ pousmiala sa s tým, že druhého syna tiež čoskoro ožení. „A ako relaxujem? Najmä prácou v záhradke a so svojimi štvornohými miláčikmi. Je pravda, že pri tom aj tak budem mať plnú hlavu pracovných záležitostí, ale takto sa mi najlepšie usporiadajú myšlienky. Ak máte v tíme 18 ľudí a každý deň s nimi potrebujete niečo vyriešiť, potom takýto relax môžem len odporúčať,“ vyhlásila s úsmevom.

Text: Miroslava Juričková

Foto: Miro Pochyba

ĽUDIA TU OČAKÁVAJÚ NAJMÁ DOSTUPNOSŤ ÚVEROV. NA VÝCHODE JE TOTIŽ PROBLÉM S VÝŠKOU PRÍJMU A ÚVERY SÚ POTOM ČASTO „NEPRIECHODNÉ.“

BEÁTA BEZEGOVÁ

Obchodnou zástupkyňou: 19 rokov

Na práci pre PSS sa jej páči: pomáhať ľuďom krajšie a lepšie bývať

Záľuby: práca, rodina, záhrada, čítanie, filmy, fotografovanie.

Kontakt: 0915 740 282

Email: beata.bezegova@fopss.sk

Zaujímavým trendom posledného obdobia sú vertikálne záhrady. Nachádzajú využitie v interiéroch ale aj exteriéroch. Technicky ide o rovnaké riešenie, s tým, že v exteriéroch je spektrum vhodných rastlín do zelených stien širšie.

Záhrada na stene

V interiéroch sa uplatní rozmanitá zeleň okrasná listom.

Vertikálna zeleň sa uplatní aj tam, kde je málo miesta.

Vertikálne záhrady sú inovatívnym spôsobom pestovania zelene na plochách, ktoré sú kolmé k podlahe či rovine pozemku. Ide o netradičné, ale atraktívne riešenie, ktoré reflektuje na nedostatok voľného miesta pre bežnú zeleň, ale aj všeobecne chýbajúce zelené plochy najmä v mestách. Hoci si exteriérovú vertikálnu výsadbu možno vytvoriť v podstate kdekoľvek, najviac sa hodí do mestského prostredia a do moderných priestorov. Je to aj prirodzené, pretože zeleňou porastené plochy príjemne doplnia množstvo betónových plôch.

Popínavá zeleň alebo vertikálna?

Ak nemáte financie nazvyš, uprednostnite popínavú zeleň. Založenie takéhoto porastu zvládnete aj svojpomocne. Vertikálna výsadba bude pôsobiť atraktívne a zaujímavo. Zároveň je to zeleň, ktorá vám „neprerastie cez hlavu“, tak, ako je to bežné pri popínavej zeleni.

⊕ Prednosti

Vertikálne záhrady majú, samozrejme, svoje výhody aj nevýhody. Hlavnou je, že nezaberú veľa miesta. Vytvoriť ich možno aj v malom dvore či átriu a v pomerne husto zastavanej zástavbe. Prirodzene však nemusia byť na danom mieste jedinou zelenou plochou. Pokojne ich možno kombinovať aj s ostatnými, tradične vysadenými zelenými plochami, alebo rastlinami vo vegetačných nádobách. Ide dokonca o celkom zaujímavé spojenie. Vertikálna výsadba, ak je založená správne a zeleň sa bohato rozrastie, pôsobí upokojujúco, harmonicky, tlmí hluk, pomáha čistiť vzduch, zlepšuje akustiku a zvyšuje vzdušnú vlhkosť, zachytáva prachové častice a zlepšuje na danom mieste mikroklimu. Pekná vertikálna záhrada môže byť zaujímavou kulisou pre výsadby na záhonoch. Nie je pritom potrebné, aby bola rozsiahla.

Vertikálna záhrada môže pozostávať z rastlín, ktoré sú okrasné listom aj kvetom. Výsadba jedného druhu nepôsobí až tak zaujímavo.

⊖ Nevýhody

Nie všade si vertikálnu výsadbu možno vybudovať. Dôležité je posúdiť stav steny. Mala by byť dostatočne nosná a zaizolovaná. Určitou nevýhodou je skutočnosť, že treba rátať s vyššou investíciou. Hoci založenie takejto zelenej plochy nemusí byť pre zručného domáceho majstra problém, predsa len je lepšie spoľahnúť sa na odbornú firmu, ktorá sa zakladaním takejto zelene zaoberá. Tých je na Slovensku už niekoľko. Dôležité je totiž dielo zvládnuť po konštrukčnej stránke a zároveň vybrať do daného prostredia vhodné rastliny. Starostlivosť o zeleň vo vertikálnej výsadbe nie je spočiatku možno jednoduchá, ale ide o činnosti, ktoré sa dajú rýchlo osvojiť. Aj v tomto smere dokáže pomôcť špecializovaná firma, ktorá navyše poskytuje na dielo aj záruku. Zavlažovanie rastlín prebieha automaticky, rovnako aj prihnojovanie, vďaka čomu sa zelená plocha rýchlo rozrastá. Na výsledný efekt tak netreba čakať príliš dlho.

Vertikálna výsadba môže mať aj miniatúrnu podobu.

Nevyhnutné úkony pri starostlivosti

- ✓ vizuálna kontrola porastu
- ✓ odstraňovanie odkvitnutých kvetov
- ✓ odstraňovanie žltých a suchých listov
- ✓ výmena uhynutých rastlín
- ✓ redukcia rozrastených rastlín
- ✓ priebežné zastrihovanie

Výber rastlín

Pre exteriérové vertikálne záhrady sa hodí pomerne široké spektrum vonkajších rastlín. Mali by byť vhodné do daných podmienok – hlavne z hľadiska svetelnosti, kompaktného rastu, pestovateľsky menej náročné. Nemá zmysel vysádzať pekné, ale na choroby a škodcov náchylné druhy. Žiadalo by to častejšie zásahy. Ideálne je zvoliť druhy, ktoré sú jednoducho dostupné. Výmena uhynutého jedinca potom nie je problém. Ide najmä o:

Trvalky okrasné kvetom	ako doplnok ostatným trvalkám
Trvalky okrasné listom	tieto by mali mať prevahu
Nízke dreviny	vždy kompaktnějšíeho rastu
Okrasné trávy	skôr nižšie
Papradorasty	rozmanité druhy
Popínave rastliny	v obmedzenom množstve
Letničky a dvojročky	len sezónne
Vybrané druhy cibulovín	znášajúce vyššiu vlhkosť

Rastliny sa vysádzajú vždy malé a viac kusov z jedného druhu. Rýchlo dorastú, preto netreba mať obavy. Väčšie rastliny by sa horšie ujímali, čo znamená, že na výsledný efekt by ste čakali dlhšie.

Text: Daniel Košťál
Foto: isifa/shutterstock

O vizuálnu príťažlivosť sa postarajú rastliny s výraznejšie sfarbenými listami.

Vertikálna vegetačná plocha

Základ tvorí kovový, dostatočne pevný rám. Tento je najčastejšie pripevnený na stenu. Medzi rámom a stenou je vždy priestor, ktorý zabezpečuje prúdenie vzduchu. Vnútri nainštalovaného rámu sú panely s geotextíliou, kam sa vkladajú jednotlivé rastliny. Smeruje k nim kvapková závlaha, ktorá ich zásobuje živinami. V dolnej časti zostavy je okrem nevyhnutného čerpadla nádrž na prebytočnú zálievkovú vodu, ktorá sa opäť používa na zálievku. Všetko pracuje úsporne a efektívne. V ponuke sú však aj systémy, ktoré umožňujú pestovanie

rastlín v špeciálnych substrátoch. Ide o akýsi stavebnicový systém zložený vo vnútri konštrukcie z menších plastových črepníkov rôznej veľkosti. Prednosťou tohto spôsobu je, že ak niekde rastlina uhynie, jednoducho sa daný črepník aj s uhynutou rastlinou vyberie a nahradí novou. Opäť tu funguje automatická zálievka a prísun živín.

Na jeden meter štvorcový sa vysádza asi 30 rastlín. Vyskladať z nich možno vizuálne príťažlivé kompozície a obrázky v rôznych odtieňoch zelenej, či inej farebnosti.

Kuchyňa je ladená do svetlých farieb a je miestom, ktoré si obľúbili obaja manželia.

Ako si Janka a Rast'o vynovili bývanie neďaleko Raj(c)a

Manželia mali v PSS uzatvorenú zmluvu o stavebnom sporení. Požiadali o úver na rekonštrukciu bývania bez zabezpečenia úveru nehnuteľnosťou. Proces bol krátky a mohli sa pustiť do veľkej prestavby za výhodných podmienok.

Domov, kde sa vždy radi vracajú! Presne taký si vybudovali v Kamennej Porube neďaleko Rajca Janka a Rastislav. Manželia Turancovi sa pred časom pustili do náročnej rekonštrukcie časti rodinného domu. Ten má vyše 50 rokov a je teda jasné, že to rozhodne nebola prechádzka ružovou záhradou. Výsledok však stál za to a dnes sa tu cíti príjemne nielen šťastný párik, ale aj ich návštevy.

Bývanie manželov Janky a Rastislava Turancových v Kamennej Porube pod Malou Fatrou nás na prvý pohľad očarilo svojou príjemnou atmosférou. Všade je cítiť vkus panej domu a dohľad domáceho pána, ktorí si spoločný život v Rastislavovom rodičovskom dome užívajú od roku 2012.

O všetky doplnky v byte sa postarala domáca pani.

Rekonštrukcia obývačky dala manželom poriadne zabráť.

Rasto a Janka si vďaka PSS užívajú vynovené bývanie.

pred rekonštrukciou

Pokoj a výhľad

„Pristaňovala som sa sem po svadbe a zvykla som si veľmi rýchlo. Dedina má oproti mestu veľa výhod. Máte tu svoj pokoj, úplne iné medziľudské vzťahy a my, ktorí tu žijeme, aj nádherný výhľad,“ začala svoje rozprávanie Janka. Spolu s manželom sa vopred dohodli, že sa bude rekonštruovať a plány im, samozrejme, odsúhlasila aj svokra. „Nezostal tu kameň na kameni,“ smeje sa pani Turancová, ktorá sa aj s manželom pustila do prestavby ich časti rodičovského domu s veľkým nadšením a nepotrebovala ani pomoc interiérového dizajnéra. „Chceli sme, aby to tu bolo pekné, čisté, svetlé a to sa nám aj podarilo.“

Farby rozjasnili dom

Samotná rekonštrukcia poschodia, ktoré obývajú manželka, trvala približne pol roka. Na všetkom sa zhodli rýchlo. A kde sa nedalo inak, urobili kompromisy. Ako napríklad pri oknách v obývačke – sú menšie a umiestnené vyššie než býva zvykom. „Rozhodli sme sa pre takéto riešenie v rámci dobrých susedských vzťahov,“ vysvetlila Janka, ktorá sa dnes teší z krásnej novej obývačky. „Predtým tu boli obklady z červeného tmavého dreva a pôsobilo to tu veľmi pochmúrne. S manželom sme sa zhodli, že je potrebné prerobiť to celé.“ A aj sa tak stalo. Jedna z mála vecí, ktorá v ich bývaní ostala, sú nádherné pôvodné dubové parkety. „Nechali sme ich vybrúsiť a nalakovať. V obývačke je však plávajúca podlaha. Predtým tam totiž bola guma a povrch by nebol zároveň so zvyškom bytu,“ dozvedeli sme sa.

Obnova bývania trvala približne pol roka.

Kúpeľňa sa premenila na domáci wellness.

Manželia Turancovi si dali záležať na každom detaile.

Bezproblémová a rýchla rekonštrukcia

Domáca pani má podľa vlastných slov najväčšiu radosť zo svojej novej kuchyne, aj keď manžel je v nej tiež častým návštevníkom. „Varí rád a niekedy sa mi zdá, že má z tej kuchyne väčšiu radosť ako ja,“ zasmiala sa Janka, ktorá si rada vychutnáva aj chvíľky pokoja v novej kúpeľni. Miesto v nej má rohová vaňa, aj sprchovací kút. „Rada sa kúpem a preto sme sa rozhodli pre takéto riešenie. Cez týždeň sa človek väčšinou len osprchuje, je to praktickejšie, ale niekedy cez víkendy si doprajem dobrý kúpeľ,“ teší sa pani Turancová, ktorá sa počas náročnej rekonštrukcie našťastie nestretla so žiadnymi problémami. Dokonca aj úver na bývanie od Prvej stavebnej sporiteľne si vybavili pomerne rýchlo – a má to svoj dôvod.

Kto šetrí, má za tri

„V tomto prípade nám veľmi pomohlo, že pani Turancová mala uzatvorenú zmluvu o stavebnom sporení. Porozprávali sme sa o tom, aké majú s manželom plány, prepočítali sme odhadované náklady a požiadali o úver na rekonštrukciu bývania bez záložného práva na nehnuteľnosť. Celý proces trval asi tri týždne,“ vysvetlila obchodná zástupkyňa PSS v Rajci Jana Zmrhalová, ktorá manželom so všetkým ochotne pomohla.

Miesto sa našlo nielen pre spchovací kút, ale aj pre vaňu.

„KTO ŠETRÍ, MÁ ZA TRI A KLIENTI PSS SA O TOM UŽ NERAZ PRESVEDČILI.“

„Ako účtovníčka hodnotím veľmi pozitívne podmienky, ktoré nám poskytla PSS a som rada, že sa dnes aj vďaka tomu môžeme tešiť z vynoveného bývania,“ dodala pani domu. „Sumu od PSS manželia naozaj veľmi dobre využili, keďže to bola veľká rekonštrukcia za výhodných podmienok,“ prezradila nám pani Zmrhalová, ktorá svojich klientov vedie k tomu, aby nezabúdali na heslo: Kto šetrí, má za tri. „Nikdy nie je neskoro začať si sporiť. Mojim klientom vysvetľujem, aby mysleli na to, že raz sa im nasporené peniaze môžu zísť – tak, ako v prípade pani Turancovej.“ „Býva sa nám tu naozaj veľmi dobre,“ neskrýva spokojnosť Janka, ktorá sa už nevie dočkať rekonštrukcie schodišťa a zateplenia celého rodinného domu.

Text: Miroslava Juričková

Foto: Miro Pochyba, Jana Zmrhalová, archív manželia Turancovi

Rajec – Raj pod horami

Rajec je najstaršou osadou Rajeckej doliny. Archeologické nálezy dokazujú, že Rajecká kotlina bola osídlená už v predhistorických dobách. Najstaršia písomná pamiatka o Rajci je z 12. storočia. Prvá písomná zmienka o Rajci ako meste pochádza z roku 1397.

JANA ZMRHALOVÁ

Obchodná zástupkyňa PSS, Rajec:

„Pracujem v Prvej stavebnej sporiteľni už 17 rokov a vždy sa teším z toho, keď sa mi podarí „ušiť“ klientovi ponuku na mieru – tak, ako v tomto prípade. S rekonštrukciou bývania manželov Turancových bolo naozaj veľa práce, ale o to viac si teraz vedú vychutnať domácu pohodu. A ja som naozaj spokojná s tým, že vďaka mojej práci nájdu ľudia svoj vysnívaný domov.“

Pobočka PSS v Rajci sa nachádza na Námestí SNP.

Jednoduché VÁZY

Krása rastlín najväčšmi vynikne v jednoduchých vázach. Môžeme si ich vyrobiť napríklad zo starých nádob na kvety. Využijeme však aj rôzne typy fliaš.

Ako na to

1 Krajčírskym metrom odmerajte priemer vázy a výšku po bod, kde sa váza zužuje. Rozmer narysujte na korkovú platňu a vyrežte nožikom.

2 Hrany, ktoré bude vidno na vrchnej a spodnej časti, jemne obrúste brúsnym papierom do oblúka – najskôr hrubším zrnom, potom jemnejším.

3 Vrchnú časť vázy, ktorá nebude zakrytá korkom, natrite nabiele. Farbu nanášajte vo viacerých vrstvách. S maliarskym valčekom vytvoríte peknú štruktúru.

4 Kým farba schne, vystrihnite z látky pásik široký asi 6 cm a dlhý podľa výšky korku/vázy. Polovicu pásika prilepte na kraj korku z vnútornej strany.

5 Keď farba zaschne, môžete podľa pohárika nakresliť na vázu kruh a ten vymalujte sivou (alebo inou) farbou. Sivú farbu vytvoríte zamiešaním tónovacej farby do bielej. Farbu nechajte schnúť.

6 Vázu položte na korok z vnútornej strany a aj jeho druhý okraj natrite lepidlom. Korok rýchlo obviňte okolo vázy a silno stiahnite špagátom a takto ponechajte aspoň dve hodiny. Potom špagát odstráňte alebo ho nechajte ako ozdobu.

Tip: Na natieranie

Slovakryl je univerzálna vodou riediteľná farba vhodná na vonkajšie a vnútorné nátery na drevo, kov, betón a papier s dekoratívnym účinkom a dlhou životnosťou.

Vhodná je aj na hračky a detský nábytok. Vybrať si môžete z 30 odtieňov.

Materiál a pomôcky

- ✓ rôzne staré vázy valcovitého tvaru
- ✓ krajčírsky meter
- ✓ korková platňa, hrúbka 5 mm, rozmer 40 × 50 cm (na 5 váz)
- ✓ pravítko
- ✓ ceruzka
- ✓ zalamovací nožík
- ✓ brúsny papier, zrnitosť 40 a 80
- ✓ biela farba, napr. Slovakryl
- ✓ malý maliarsky valček alebo štetec
- ✓ kúsok látky, 17 × 20 cm (na 5 váz)
- ✓ sekundové lepidlo
- ✓ pohár na kreslenie kruhu
- ✓ modrá a čierna tónovacia farba (napríklad Kolorka)
- ✓ špagát

Hrdí na svoj dom

Obyvatelia bytového domu na Okružnej ulici v Poprade si jeho obnovou zabezpečili vysoké úspory energie.

Najlepšie obnovené bytové domy sa u nás vďaka Prvej stavebnej sporiteľni oceňujú už desať rokov. V minulom čísle sme vám priniesli reportáž o úspechu renovácie objektu na Prievozskej ulici v Bratislave, ktorý získal prvé miesto. Vybrali sme sa však aj do Popradu a navštívili sme „strieborný“ dom na Okružnej ulici. Ten sa dočkal zateplenia, nového obvodového pláštia fasády, obnovy balkónov a elektroinštalácie. A výsledok? Predpokladaná úspora energie viac ako 66 % pôvodných nákladov!

Na Okružnej ulici v Poprade nás čakala Stanislava Černá, ktorá bola až do jari tridsať rokov domovou dôverníčkou. Momentálne je zástupkyňou dôverníka, ale všetky stavebné práce na bytovom dome prebehli aj pod jej dohľadom. „Keď sme si vo fonde opráv našetrili peniaze, tak sme postupne riešili to, čo nám spôsobovalo najväčšie problémy. Po čase však bolo jasné, že si musíme vziať úver a obnoviť náš dom kompletne. Bola to naozaj obsiahla obnova,“ povedala nám s tým, že s mimoriadne výhodným úverom od Prvej stavebnej sporiteľne súhlasili všetci obyvatelia domu.

So strachom si poradili

Pani Černá priznáva, že v bytovom dome žije veľa starších ľudí a z úveru mali najprv veľký strach. „Nechceli sme predsa našim deťom nechať byť s dlhom. Ale neskôr sme o tom ešte raz dôkladnejšie popremýšľali a rozhodli sme sa, že sa do obnovy predsa len pustíme.“ A dobre urobili. Mali totiž veľké šťastie na skvelých majstrov, ktorí im vo všetkom vyšli v ústrety. „Boli sme s nimi veľmi spokojní, zaplatili sme si aj stavebný dozor. V dome býva dvanásť rodín a teším sa, že sme to spolu dobojovali.“ Práce na dome sa začali v júli a boli ukončené do

Balkóny chceli mať iné, ako ostatné bytové domy.

Stanislava Černá,
zástupkyňa
domového dôverníka

**Alžbeta
Blahušiaková,**
obyvateľka

prvého septembra. Obyvateľov však čakali aj „prekvapenia“. „Na povale sme našli neporiadok, ktorý sa tam zbieral už od 50-tých rokov. Všetci, ktorým sa niečo doma nehodilo, to tam nahádzali, takže už bolo naozaj načase poriadne v dome upratať. Máme ešte nedostatky v pivničných priestoroch, ale na vybetónovanie si musíme opäť našetriť,“ prezradila nám zástupkyňa domového dôverníka.

Na balkónoch si dali záležať

Obyvatelia o postupoch stavebných úprav rozhodovali spoločne. „Na schôdzi sme odhlasovali každý jeden krok, každú vec, ktorú sme chceli opraviť. Či už to bola farba fasády, alebo rekonštrukcia balkónov,“ vysvetlila Stanislava Černá. A práve na balkóny je hrdá aj jedna z obyvateľov domu Alžbeta Blahušiaková, ktorá tu žije už 60 rokov. „Chceli sme niečo iné, ako majú ostatné bytové domy. Malo to byť „extra“ a myslím si, že nám to vyšlo. Ladí to aj s fasádou. Bola som taká spokojná s prácou murárov, že keď skončili, upiekla som im koláč,“ pousmiala sa. „Keby len koláč! Aj kávu sme im cez lešenie podávali a obzerali sme si, ako pracujú,“ pridali sa ďalší spokojní obyvatelia domu na Okružnej ulici. „Aj náš Martin nám veľmi pomohol, vybavil nám úver, poradil,“ chváli obchodného zástupcu PSS Alžbeta Blahušiaková. „Som rád, že ste spokojní. Aj mne sa po ulici, kde sú také pekné domy, lepšie kráča,“ tvrdí Martin Vaščák.

Obnovili aj pivnice

Okrem zateplenia, fasády, či novej elektroinštalácie sa obyvatelia s nadšením pustili aj do iných vecí. „Mali sme tu napríklad pivnice s drevenými priečkami, ktoré už dosluhovali. Vybúrali sme ich

Okrem zateplenia,
fasády, balkónov
a elektroinštalácie
obnovili aj pivnice.

Farby balkónov
ladia s fasádou.

a urobili sme murované,“ dozvedeli sme sa. Práce obnovy, do ktorých musíme započítať aj zateplenie a zaizolovanie strechy, stáli takmer 130 000 eur. Všetko išlo hladko vďaka úveru od Prvej stavebnej sporiteľne a predpokladaná úspora energie je viac ako 66 % pôvodných nákladov.

Diplom má čestné miesto

„Na konci prác sme si všetci sadli a urobili si spoločné posedenie. Poďakovali sme všetkým, ktorí nám pomáhali. A potom sme sa dozvedeli, že sme získali za obnovu nášho domu aj cenu! Diplom sme si zavesili do vchodu. Sme veľmi hrdí, že žijeme v takom krásnom dome,“ povedala pani Černá, ktorá kedysi vôbec nevedela, kde sa Poprad nachádza. „Som z Pardubíc, môj manžel je vojak. V 60-tych rokoch sa jeho útvar sťahoval do Popradu a keď som sa to dozvedela, musela som si toto mesto vyhľadať na mape. A vidíte, bývame tu od roku 1962,“ usmieva sa spokojná obyvateľka

Text: Miroslava Juričková
Foto: Miro Pochyba

MARTIN VAŠČÁK

Obchodný zástupca PSS, Poprad:

„Obyvateľov čakala náročná úloha, ale aj keď sú mnohí z nich na dôchodku, s nadšením a s neuveriteľnou energiou sa pustili do obnovy. Dvojmesačné nepohodlie zvládli naozaj statočne a môžu byť príkladom aj iným obyvateľom v tom, že obnova bytového domu sa naozaj vyplatí. Som rád, že som im mohol pomôcť.“

Všade, kde sa objaví, vyvolá rozruch a pozornosť. Dcéra známych rodičov, ktorá sama oplýva výrazným talentom nielen v oblasti umenia, ale aj v podnikaní, však o nič z toho nestojí. Podľa vlastných slov nechce byť „tá uletená.“ Chce si len v pokoji žiť svoj život tak, ako sa jej páči. A žiť tam, kde je šťastná – aj keď to má byť v záplavovej oblasti neďaleko od Dunaja.

Herečka, speváčka a podnikateľka
Dorota Nvotová (35)

Domov si nosím vo svojom srdci

Dom sa nachádza
v záplavovej oblasti
pri Dunaji.

Na tomto mieste
rodina často
relaxuje.

Dorotini hostia si obľúbili tradičné maldivské stoličky.

Nad tvojím rozhodnutím žiť v záhradnej chatke v záplavovej oblasti niektorí ľudia doteraz krútia hlavou.

- To je mi jasné. Ale rozhodovala som sa racionálne. Nie som miliónárka, nemám na vilu na Slavíne. A kde inde v Bratislave nájdete peknú záhradku? Nemala som veľmi na výber. Pozrela som si niekoľko inzerátov, prišli sme sa sem s mužom pozrieť a do piatich minút sme boli rozhodnutí, že sa sťahujeme. Ale pôvodný plán bol iný. Chcela som bývať v jurte, na pozemku, ktorý vlastní moja kamarátka. Nakoniec však prevážili praktické dôvody. Do jurty sa totiž hocikto môže dostať, bolo by to komplikované.

Neobávaš sa vody? Určite musíš rátať s tým, že skôr či neskôr tu Dunaj zaplaví.

- Viem, že sa to stane. Aj pôvodní majitelia to vedeli. Spodná časť domu je celá zabetónovaná, tehla sa dala až od prvého poschodia. Moja kancelária je na to tiež pripravená – dali sme ju vyššie, v kolíky. Fakt je, že keď tu bola storočná voda, tak zaliala všetko až po prvé poschodie. Ale voda príde a odíde. Aspoň si človek preriedi veci a ja mám vecí strašne veľa. (smiech). Som tu už tri roky šťastná, nemenila by som za nič. Kúrime drevom, máme vlastnú vodu zo studne, žumpu... Sme sebestační.

Ako si si svoje bývanie zariadila?

- Nič extrémne neočakávajte. Som to skrátka ja. Sú tu veci z miest, ktoré som navštívila a mám rada, ale základom je aj tak obyčajný nábytok z Ikea. Teším sa, že tu máme miesto na všetko, dokonca aj na moju pracovňu.

Konečne si teda našla domov? Svoj pevný bod vo svete?

- V Bratislave iné bydlisko nemám. Vždy mám aj nejaký druhý či dokonca tretí domov. Momentálne je to na Maldivách. Spočiatku som tam chodila len na dovolenku, spoznávala zašité dedinky a opustené ostrovčeky, potom som tam s mojou cestovkou začala vodiť turistov, lebo som im chcela ukázať, že Maldivy nie sú len nudné rezorty, ale aj kopec dobrodružstva a život. No a nakoniec to skončilo tak, že tam mám hotel a trávim tam veľkú časť roka. V zime mám domov na Maldivách a v lete, keď je krásne počasie,

Cestovná kancelária sídli v záhradnom domčeku.

Čo o Dorote neviete

- je vegetariánka a v domácnosti používa eko výrobky
- veľký svetobežník je aj jej syn Filip (4,5)
- miluje mandaly, tyrkysovú farbu a vonné tyčinky
- v záhrade usporadúva eventy a premietania
- miluje čaj, dováža si ho z Japonska

V kuchyni nechýbajú originálne kachličky.

Známa dcéra známych rodičov

Herečka a speváčka Dorota Nvotová je dcérou herečky Anky Šiškovéj (57) a muzikanta Jara Filipa († 51). Živila sa aj ako moderátorka televíznej hudobnej hitparády a napísala autobiografiu Fulmaya. V súčasnosti prevádzkuje dobrodružnú cestovnú kanceláriu Fulmaya Travel, robí hudbu a píše knihy. Má manžela Martina a syna Filipa.

Herečka má doma zbierku fotoaparátov, fotenie je jej veľká vášeň.

Vo svojej pracovni Dorota komponuje hudbu a vymýšľa texty.

Záhrada je vyzdobená lampiónmi.

som doma na Slovensku – nie je to ideálne? Mám vlastne taký prenosný domov. Nosím ho so sebou v srdci. Som nomádka, niekde asi predsa len budem mať nejakých rómskych predkov. (smiech)

Čo ťa tak veľmi ťahá do sveta? Našla si tam niečo, čo tu nie je?

- Áno, všade je niečo, čo na Slovensku nie je. Nepál je napríklad o ľuďoch. Sú tam neskutočne šťastní. A vytvorili si životný postoj, ktorý je mi veľmi blízky. Na Maldivách mám zasa vždy totálne omámené zmysly neskutočnou bielou farbou piesku a tyrkysovým gýčom všade navôkol. Čistá meditácia. V Indii mám rada mystiku a „detinskosť“ bežných ľudí. Na tvári im vidieť úprimnosť. Mám pocit, že naša spoločnosť je veľmi spútaná tým, čo povedia susedia. Tohto myslenia sa musíme zbaviť. Mňa napríklad nezaujíma, čo si ľudia myslia

o tom, že žijem v chatke. Zaujíma ma len to, či sa môj syn má kde hrať. Nechcem byť ale za každú cenu uletená. Mojou filozofiou je: rob si čo chceš, ale neublížuj iným.

Aj napriek tejto filozofii vyvolávaš v ľuďoch kontroverzné pocity. Máš 35 rokov, za sebou dva rozvody, tretieho manžela...

- To je život, ja to neplánujem. A všetci tí, čo ma nemajú radi, ma osobne nepoznajú. To je strašne smutné, že? Ja mám totiž pocit, že v reálnom živote si „sadnem“ úplne s každým. Vidím to aj na klientoch mojej cestovky.

Na to, že si známa ako herečka a speváčka, si si vybrala veľmi netradičný biznis.

- Rada sprevádzam ľudí a vytváram im zážitky. O faktúry a podobné veci sa mi však starajú iní. Bez nich by to nešlo. No a stále aj komponujem, mám už materiál na ďalší album. Bude trošku tematický a obsiahne všetky moje domovy. Bude to môj hudobný cestopis, mám tam pesničku o Káthmandú, o Moskve, o Bratislave, Maldivách...

A čo filmy alebo seriály? Alebo to nie je veľmi pre teba?

- Pokojne by som išla hrať aj do seriálu, prečo nie. Ak by to malo hlavu a pätu a nebol by to nejaký nekonečný príbeh... Ale produkcie majú asi pocit, že som často preč, preto ma nikam nevolajú a mne sa zasa nechce chodiť na kastingy. Práve preto som si pred desiatimi rokmi založila firmu. Už sa mi nechcelo čakať na telefóne, kedy ma niekto zavolá ísť si niekam zahrať. Našla som si teda aktivitu, ktorá ma baví a živí. Mám šťastie, že môžem robiť v živote len to, čo chcem. Zatiaľ ma nikto neprinútil robiť niečo, čo nechcem.

Text: Miroslava Juričková

Foto: Miro Pochyba

Zahrajte si o dva kávovary

Beriete kávu vážne? Ráno si ju varíte takú silnú, že prebudí aj susedov? Už nič variť nemusíte! Kávovar, ktorý môžete vyhrať, to urobí za vás! Zapojte sa do súťaže časopisu DOMa a ak ho nevyužijete vy, môžete ho darovať priateľom. Je to len na vás!

Ako sa zapojíte do súťaže?

- Do svojho mobilného zariadenia si potrebujete stiahnuť aplikáciu DOMa. Nájdete ju v AppStore aj v Google Play.
- Po načítaní časopisu DOMa 3/2018 si nalistujte stranu 31, na ktorej sa nachádza súťažná otázka.
- Správnu odpoveď pošlite do 30. septembra 2018 e-mailom na doma@pss.sk alebo poštou na adresu: časopis DOMa, Prvá stavebná sporiteľňa, P. O. BOX 48, 829 48 Bratislava.
- Mená víhercov, resp. víherkyň oznámime v DOMa 4/2018.

Niečo navyše:

V elektronickej verzii časopisu nájdete aj rozšírené fotogalérie, panoramatické zábery, videá alebo odkazy na zaujímavé linky.

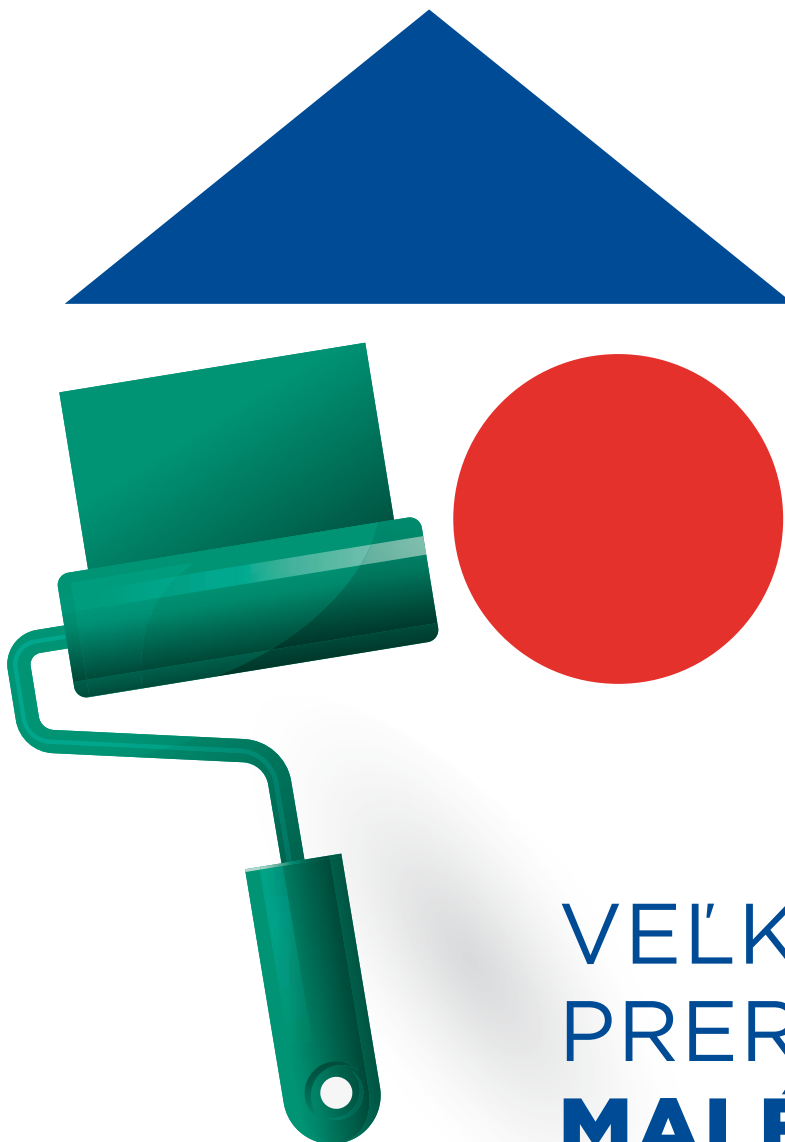
TIP pre vás

Uľahčíte si cestu k súťažnej otázke naskenovaním QR kódu, ktorý vás nasmeruje priamo k mobilnej aplikácii DOMa.

V časopise DOMa 2/2018 ste sa mohli zapojiť do súťaže o dva skvelé tablety. Ďakujeme za 237 správnych odpovedí a blahoželáme víhercom - Miroslavovi Segečovi z Cinobane a Michalovi Hrčovi z Banskej Bystrice.

ANOLE, OBERON, VIVACITA	batoh	slonovina	na toto miesto	plošná miera	rádioaktívny prvok	vysilí		sibírska rieka	pokiaľ		gumová prezuvka	leguánovitý jašter	značka cukríkov	meno Petry
netrhajú							dobré (hovor.)			vzduch, po angl. živosť (kníž.)				
opera C. M. Webera							2 ruský snem							
rozruch				harmónia staršia osoba				omilostenie šarvátka						
značka argónu			novota sviežo					hlasujú bol zavesený						
meno Moniky	1 meno Chačaturjana												staršia značka žiletiek	ľahký čln s veslami
vlastnil si						ženské meno televízna stanica						tiež osobné zámeno		
ochráň						približne kód Vatikánu				farba na vajíčka spojka				
3								etylalkohol						
rímsky boh lásky					osobné zámeno			lahôdka						

Prvá stavebná sporiteľňa – (tajnička). Správne znenie krížovky posielajte poštou na adresu DOMa, JAGA GROUP, s. r. o., Lamačská cesta 45, 841 03 Bratislava 42 alebo e-mailom na doma@jaga.sk do 30. 9. 2018 (v e-mailoch nezabudnite uviesť aj vašu poštovú adresu). Na troch víhercov čaká ročné predplatné časopisu Tvorivé bývanie. Za správnu tajničku z časopisu DOMa 2/2018 získavajú ročné predplatné časopisu Tvorivé bývanie Štefánia Pavlíková z Bijacoviec, Monika Homolová z Nitry a Anna Babíková z Martina. Víhercom srdečne gratulujeme.

VEĽKÁ PRERÁBKA MALÉ SPLÁTKY

Chcelo by to u vás doma zmenu?
S našim úverom bez založenia
nehnuteľnosti to pôjde hravo.

až do výšky 50 000 €

www.pss.sk

 PSS
PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITELŇA

Reprezentatívny príklad: úver zo stavebného sporenia s predchádzajúcim sporením (mediúver) – úver bez založenia nehnuteľnosti vo výške 20 000 € s rizikovým životným poistením, nasporovanou sumou 6 000 € a hodnotiacim číslom 30. Celková doba splatnosti je 20 rokov (240 splátok). Počas mediúveru je mesačná splátka 106,98 € (123 splátok) vrátane mesačnej splátky poistenia vo výške 10 €, úroková sadzba je 3,89 % p. a. (fixná 5 rokov). Počas stavebného úveru je mesačná splátka 106,98 € (117 splátok) vrátane mesačnej splátky poistenia vo výške 10 €, úroková sadzba je 2,90 % p. a. (fixná). RPMN mediúveru je 4,76 %, RPMN stavebného úveru je 5,16 %. Spotrebiteľ zaplatí celkovo 32 056,34 €. Suma poplatkov zahrnutá do celkových nákladov je 250 € (zahŕňa poplatok za spracovanie úveru, pomernú časť poplatku za uzatvorenie zmluvy o stavebnom sporení).